

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	8CdoR/7/2025
Identifikačné číslo spisu:	7116211389
Dátum vydania rozhodnutia:	30.07.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:7116211389.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci starostlivosti o maloleté dieťa: J. J., narodená XX. K. XXXX, bytom u matky, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov: matka Q. H. J., narodená XX. Q. XXXX, S., P. X, zastúpená advokátkou JUDr. Anamáriou Vózarik, Košice, Krivá 3 a otec X. J., narodený XX. E. XXXX, S., E. XX, zastúpený advokátom JUDr. Milan Slobodník, Košice, Štúrova 20, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, vedenej na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 21P/71/2016, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 24. septembra 2024 č. k. 23CoP/98/2024 -623, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“), potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice I (ďalej len „súd prvej inštancie“) z 03. februára 2022 č. k. 21P/71/2016-425 vo výroku II. v časti splatnosti dlžného výživného v sume 12.141,31 eur za obdobie od 23.5.2016 do 28.2.2022 a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

2. V odôvodnení uviedol, že na dovolanie otca Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením sp. zn. 8CdoR/4/2024 zo dňa 14.08.2024 zrušil rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 23 CoP 50/2023 zo dňa 17.08.2023 vo výroku, ktorým potvrdil výrok II, a to v časti splatnosti dlžného výživného v sume 12.141,31 eur za obdobie od 23.5.2016 do 28.2.2022 ako aj vo výroku o trovách odvolacieho konania a v rozsahu zrušenia vec vrátil KS v Prešove na ďalšie konanie. Uviedol, že „Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj súdu prvej inštancie nevyplývajú skutočnosti týkajúce splatnosti dlžného v sume 12.141,41 eura za obdobie od 23. mája 2016 do 28. februára 2022 na mal. LA. J. narodenú XX. K. XXXX, ktorá bola určená do 15 dní od právoplatnosti rozsudku, hoci súd prvej inštancie zistil spôsobilosť otca platiť výživné do budúcnosti v sume 250 eur mesačne. V danom prípade absentuje odôvodnenie splatnosti dlžného výživného v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku, ktorá odporuje zistenej spôsobilosti otca platiť výživné. Dovolací súd preto vyhodnotil výrok v časti splatnosti dlžného

výživného ako naplňujúci dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Odvolací súd v odôvodnení uviedol, že predmetom odvolacieho konania po rozhodnutí NS SR zostalo rozhodnutie o splatnosti dlžného výživného (nie otázka výšky dlžného výživného). Odvolací súd preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti o splatnosti dlžného výživného ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a zistil, že odvolanie otca nie je dôvodné. Stanovenie inej ako zákonnej lehoty na zaplatenie výživného (vrátane stanovenia lehoty na zaplatenie výživného viazanej na právoplatnosť rozhodnutia) popiera obsah a účel ustanovenia § 44 CMP a je aj proti záujmu vyživovanej osoby. Rozhodnutie súdu o povinnosti platiť výživné je deklaratórne, povinnosť vyživovať vyplýva priamo zo zákona. Každá osoba povinná vyživovať inú osobu si musí byť tejto povinnosti vedomá a tomu prispôbiť svoje správanie. Nie je možné akceptovať, aby vyživovacia povinnosť nebola plnená a povinná osoba potom, ako ju na platenie výživného zaviazal súd, získava rozhodnutím súdu ďalší odklad plnenia.

4. Odvolací súd v bode 20 ďalej uviedol, že : „... považuje za možné v súlade so zásadami CMP (čl. 1 CMP) výnimočne stanoviť dlhšiu lehotu na zaplatenie dlžného výživného. V danom prípade vzhľadom na výšku dlžného výživného a dĺžku konania odvolací súd považuje za spravodlivú lehotu 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Nie je dôvod, aby dlžné výživné bolo platené v dlhšej lehote. Otec už mal poskytnutý dostatočný časový priestor od vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, teda od 02.03.2022 (viac ako 2,5 roka) na splatenie tohto dlhu, ktorý je vo výške cca 12.141 Eur. Od právoplatnosti rozhodnutia o zvýšení výživného (15.11.2023) uplynulo už viac ako 10 mesiacov.

5. Proti tomuto rozsudku podal otec v zastúpení advokátom včas dovolanie z dôvodu uvedeného v § 420 písm. f) CSP s tým, že odvolací súd mu nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. Namietal, že v preskúmvanej veci došlo postupom odvolacieho súdu k naplneniu znakov vady podľa § 420 písm. f) CSP spočívajúcich v nedostatočnom odôvodnení napadnutého rozhodnutia v podstatných otázkach, od ktorých záviselo správne rozhodnutie veci. Odôvodnenie napadnutého rozsudku odvolacieho súdu v rozpore s rozhodnutím NS SR neobsahuje vysvetlenie, prečo je lehota 15 dní od právoplatnosti rozsudku primeraná vzhľadom na jeho pomery a prečo považoval v tejto otázke jeho odvolanie za neodôvodnené. Odvolací súd sa opätovne v odôvodnení svojho rozhodnutia ani len nezmienil o tom, prečo ako nedôvodné posúdil aj moje výhrady k povinnosti zaplatiť celé dlžné výživné naraz, aj keď zaplatenie takejto sumy v 15-dňovej lehote nie je v jeho silách, pretože takáto suma prevyšuje jeho polročný čistý príjem.

7. Odvolací sa vo svojom druhom rozhodnutí nezaoberal ani jeho aktuálnou finančnou situáciou, ktorá sa od prvého rozhodovania odvolacieho súdu ešte zhoršila, takže jednorazová úhrada je za týchto okolností ešte nereálnejšia. V súčasnosti platí na Slovensku inkaso 272,50 eur, poplatok za odpad a plyn na 3 mesiace 50 eur, čiže na mesiac 17 eur, bežné výživné na dcéru 100 eur, úver na bývanie 442,72 eura, čo je spolu za mesiac 832,22 eura. Potenciálny prenájom bytu by mu priniesol 600 eur. Keď odpočíta od 832,22 eura sumu 600 eur, dopláca 232,22 eura. S platbou výdavkov na Slovensku mu pomáhajú rodičia. Výdavky v Anglicku sú na bývanie v jednej izbe na týždeň 140 libier (na mesiac 560 libier), poplatky za telefón a internet 100 libier, poplatky za vlak do práce týždenne 25 libier (na mesiac 100 libier), strava na deň 30 libier (mesačne 900 libier), čistiacie a hygienické potreby 50 libier, čo predstavuje mesačne spolu 1.654,40 libier. Na uspokojovanie akýchkoľvek iných potrieb ako tých najzákladnejších mu už peniaze nezostávajú.

8. Vzhľadom na viazanosť odvolacieho súdu názorom dovolacieho súdu vysloveným v zrušujúcom rozhodnutí, bolo jeho legitímnym očakávaním, že odvolací súd bude postupovať v intenciách rozhodnutia dovolacieho súdu, resp. v prípade jeho nerešpektovania riadne odôvodní svoj ďalší procesný postup a že sa vysporiada aj s skutkovými a právnymi tvrdeniami a procesnými návrhmi. Odvolací súd v napadnutom rozhodnutí vôbec neuviedol, z akého dôvodu sa v ďalšom konaní neriadil závermi

dovolacieho súdu zaujatými v jeho uznesení a neposúdil splatnosť dlžného výživného v intenciách týchto záverov, ani sa jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom nevyrovnal s argumentami vznesenými stranami sporu a neuviedol žiadne dôvody pre prijatie alebo odmietnutie týchto argumentov. Pokiaľ sa odvolací súd obmedzil len na konštatovanie, že otec už mal na zaplatenie dlžného výživného poskytnutý dostatočný časový priestor od vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, urobil tak v rozpore s právnym názorom vysloveným dovolacím súdom. Navrhoval, aby dovolací súd napadnutý dovolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

9. Matka v zastúpení advokátkou vo vyjadrení zo dňa 20.01.2025 k dovolaniu navrhovala dovolanie otca ako nedôvodné zamietnuť. Odôvodnenie napadnutého rozsudku považuje za dostatočne presvedčivé, jasné a logické. Odvolací súd sa podľa nej vysporiadal s argumentmi a v bodoch 19 a 20 odôvodnenia uviedol preukázané skutočnosti, na základe ktorých je jeho rozhodnutie pochopiteľné. Otec maloletej dosahoval príjem aj v čase prebiehajúceho konania o zvýšení výživného z čoho vyplýva, že mal vedomosť a možnom zvýšení jeho výdavkov o prípadné navýšenie výživného, ale aj napriek tomu si otec maloletej pre prípad predmetného zvýšenia nevytváral úspory a hradil bežné výživné v sume len 100,- eur mesačne. Otec mal vedomosť o prebiehajúcom konaní a mal si vytvárať úspory na prípadné zvýšenie výživného. Jeho nezodpovedný a ľahostajný prístup nemôže oslabiť prioritu záujmu maloletej. Odkázala na súdnu prax (uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn.: 7CoP/134/2017), podľa ktorej je pri rozhodovaní o splátkach potrebné prihliadnuť aj na postoj povinného a na ochranu druhého rodiča, ktorý musel výdavky suplovať. Otec mal dostatočný časový priestor na úhradu dlhu od rozhodnutia súdu prvej inštancie dňa 02. marca 2022. Súčasne žiadala priznať náhradu trov dovolacieho konania.

10. Kolízny opatrovník mal. dieťaťa, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately Košice na základe výzvy a zaslaného dovolania otca zo dňa 26.12.2024 voči rozsudku Krajského súdu v Prešove vedeným pod sp. zn. 23CoP/98/2024 zo dňa 24.09.2024 uviedol, že zotrúva na všetkých doterajších písomných ako aj ústnych vyjadreniach a v dovolacom konaní navrhuje rozhodnúť na základe dostupných dôkazných materiálov s poukazom na najlepší záujem maloletého dieťaťa.

11. Otec vo svojom vyjadrení zo dňa 24.03.2025 k vyjadreniu matky k dovolaniu zotrval na svojich dovolacích dôvodoch. Namietal, že po vrátení veci odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol obsah jeho odvolania, skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ale na faktické odôvodnenie svojho rozhodnutia uviedol iba to, že: „V danom prípade vzhľadom na výšku dlžného výživného a dĺžku konania odvolací súd považuje za spravodlivú lehotu 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Nie je dôvod, aby dlžné výživné bolo platené v dlhšej lehote. Otec už mal poskytnutý dostatočný časový priestor od vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, teda od 02.03.2022 (viac ako 2,5 roka) na splatenie tohto dlhu, ktorý je vo výške cca 12.141 eur. Od právoplatnosti rozhodnutia o zvýšení výživného (15.11.2023) uplynulo už viac ako 10 mesiacov." Z rozhodnutia dovolacieho súdu vôbec podľa otca nie je zrejmé, prečo mu nebolo umožnené zaplatiť dlžné výživné v splátkach, aj keď výška dlžného výživného prevyšuje sumu 12.000 eur. Nemôže súhlasiť s matkou, že by odôvodnenie rozhodnutia dovolacieho súdu bolo dostatočne presvedčivé, dávalo odpoveď na všetky argumenty, návrhy, námietky, ktoré majú význam pre rozhodnutie a že by sa odvolací súd vyrovnal so všetkými podstatnými a právne významnými skutočnosťami jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom. Dovoláním napadnuté rozhodnutie tieto matkou uvádzané kritériá nesplňa.

12. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), preskúmal vec a dovolanie otca podľa § 447 písm. c) CSP odmietol.

Dovolanie podľa § 420 písm. f) CSP

13. Podľa § 420 písm. f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok („CSP“) dovolanie je

pripustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

14. Dovolací súd zistil, že odvolací súd uviedol, že : „.... považuje za možné v súlade so zásadami CMP (čl. 1 CMP) výnimočne stanoviť dlhšiu lehotu na zaplatenie dlžného výživného. V danom prípade vzhľadom na výšku dlžného výživného a dĺžku konania odvolací súd považuje za spravodlivú lehotu 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Nie je dôvod, aby dlžné výživné bolo platené v dlhšej lehote. Otec už mal poskytnutý dostatočný časový priestor od vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, teda od 02.03.2022 (viac ako 2,5 roka) na splatenie tohto dlhu, ktorý je vo výške cca 12.141 Eur. Od právoplatnosti rozhodnutia o zvýšení výživného (15.11.2023) uplynulo už viac ako 10 mesiacov.

15. Z uvedeného je zrejmé, že odvolací súd nezistil existenciu výnimočných dôvodov s poukazom na skutočnosť, že otec neplnil výživné od vyhlásenia rozsudku súd prvej inštancie zo dňa 02. marca 2022 ,č.k.21P/71/2016-525. Rozsudok mu bol doručený dňa 16.03.2022. Dovolací súd konštatuje, že ide o významnú okolnosť pretože otec ani vo vyjadrení zo dňa 24.03.2025 k vyjadreniu matky k dovolaniu neuviedol, že by na dlžné výživné k rukám matky poskytol aspoň jeho časť.

16. Dovolací súd pri posudzovaní možnosti povolenia splátok dlžného výživného poukazuje na rozhodovaciu činnosť Krajského súdu v Košiciach , rozsudok zo dňa 30.11.2007 sp. zn. 7Cop/134/2017 bod 13: „...súd je povinný prihliadnuť aj na postoj povinného k plneniu, ako aj na to, či povolenie takejto výhody nebude mať ťaživý dopad na oprávneného, prípadne či je možné od neho spravodlivo žiadať strpenie plnenia v splátkach alebo dlhšej ako zákonnej lehote“.

17. Dovolací súd ďalej poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 7.októbra 2020 sp. zn. 9Cdo/215/2020 o odmietnutí dovolania v situácii, keď Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a zročné výživné za obdobie od decembra 2016 do februára 2020 vo výške 11.461,09 eur uložil otcovi zaplatiť k rukám matky do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Odvolací súd vychádzal z kritérií uvedených v § 62 zákona o rodine. Dovolací súd v tomto prípade poukazuje na to, že išlo zročné výživné v porovnateľnej sume, ktorá je predmetom tohto konania.

18. Právo na spravodlivý proces zahŕňa v sebe aj právo na riadne a presvedčivé odôvodnenie súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu riadne odôvodniť svoje rozhodnutie je jednou zo základných záruk spravodlivého súdneho konania a predchádza svojvôli. Súd sa musí v odôvodnení vysporiadať so všetkými podstatnými námietkami a argumentmi strany, ktoré majú pre rozhodnutie vo veci význam (viď napr. nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 46/05, III. ÚS 264/08). Absencia náležitého odôvodnenia, ktorá spôsobuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia, je vadou, ktorá zakladá dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP (porov. uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo/34/2018 , 8Cdo/152/2018).

19. Dovolací súd konštatuje, že odvolací súd sa v odôvodnení napadnutého rozsudku stručným, ale relevantným spôsobom vysporiadal s neexistenciou výnimočných okolností na povolenie splátok dlžného výživného, ktorý výrok bol vykonateľný už doručením prvostupňového rozhodnutia. Otec na dlžné výživné na maloleté dieťa odo dňa doručenia rozsudku dňa 16.03.2022 neposkytol matke ani čiastočné plnenie. Neboli preukázané výnimočné okolnosti na strane otca, ktoré by odôvodňovali povolenie plnenia dlžného výživného v splátkach. Dovolací súd poukazuje na to, že predmetom tohto dovolacieho konania bol iba výrok o splatnosti dlžného výživného. Samotné dlžné výživné jeho výšku, preto dovolací súd nepreskúmal.

20. O náhrade trov dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods.1 CMP v spojení s ust. § 52 CMP podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.